

Viscut

Completa amb les dades del llibre que has llegit.

Títol

Autora

Il·lustrador de la coberta

Editorial

Puntuació (de l'1 al 10)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Envia aquesta pàgina a editorialbambu@editorialbambu.com
i participaràs en el sorteig d'un lot de llibres.

D'acord amb el que es disposa en la LOPD, Editorial Casals i Combel Editorial l'informen que les seves dades s'han incorporat a un fitxer responsabilitat nostra, declarat davant el RGPD, on restaran sota la més estricta confidencialitat. La seva finalitat és la de satisfer els lícits objectius del grup, gestionar la prestació dels nostres serveis i fer-li arribar ofertes i informacions que el puguin interessar.

Així, considerem que vostè **consent expressament** al tractament d'aquestes dades per part d'Editorial Casals i Combel Editorial, consentiment que podrà revocar mitjançant els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, que pot exercir adreçant-se amb una fotocòpia del DNI a les nostres oficines del carrer Casp, 79; 1r pis; 08013 Barcelona.

Completa amb les teves dades.

Nom i cognoms

Nom del centre escolar

Curs

Adreça

M'ha agradat perquè

No m'ha agradat perquè

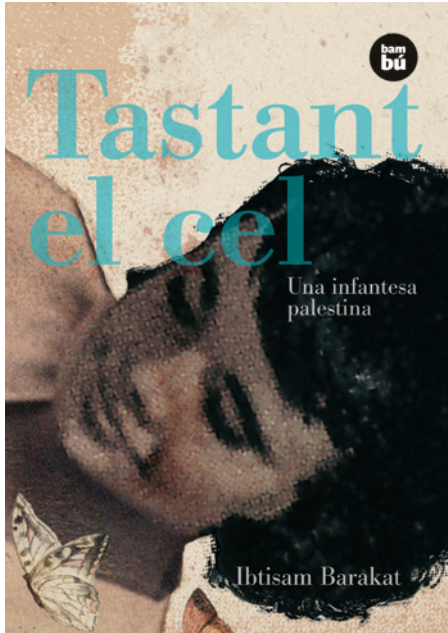
Marca les teves preferències. M'agraden les històries:

☐ de por	☐ d'aventures	☐ de fantasia	☐ realistes
☐ d'animals	☐ de valors	☐ d'humor	☐ d'amistat

de de

Abans de llegir

- 1 Fixa't en el títol de la novel·la: *Tastant el cel. Una infantesa palestina*. Metafòricament, a quin tipus d'històries associaries un títol com aquest? Argumenta la resposta.

- Ara, fixa't en el subtítol: *Una infantesa palestina*. Ara ja saps on té lloc la història, però, saps què és Palestina? Senyala la resposta correcta:

☐ Una ciutat

☐ Un país

☐ Una regió

☐ Una illa

- 2 Les cobertes de les novel·les, si estan realitzades amb enginy i amb coherència amb l'argument, solen ser reveladores de l'univers que després trobem a la història. Observa la il·lustració de la coberta i explica què et suggereix.

- 3** Les solapes de les novel·les sovint contenen informació com la biografia de l'autor o autora, la sinopsi de la novel·la, fragments de crítiques o ressenyes, etc. En el cas d'aquesta obra d'Ibtisam Barakat, hi ha quatre fragments de crítiques enaltidores. Llegeix els fragments que trobaràs a continuació i digues quins són objectius i quins són subjectius. Argumenta la resposta.

Aquest llibre és d'una bellesa sorprenent i punyidora.

.....

Les memòries d'una nena superdotada durant l'esclat de la guerra i l'ocupació.

.....

No hi falta res en aquest exquisit i tendre relat sobre la infantesa palestina: amor, afecte, por, humor, resistència.

.....

.....

.....

.....

- 4** A la pàgina 7 hi ha una «Nota històrica». Llegeix-la i respon:

- En quina zona del món se situa la trama de la novel·la?

.....

- Quin és el marc històric de la novel·la?

.....

- Com està estructurada la novel·la a escala temporal?

.....

.....

.....

- Qui narra la «Nota històrica»?

.....

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 11 a la 27

- 1 Llegeix el poema que obre la primera part de la novel·la. Quin diries que és l'estat d'ànim de l'autora? Per què?

*Com un ocell que esgarrapa
els barrots d'una gàbia
desitjant que fossin branques;
els meus dits s'agafen
a les barres de l'autobús.*

Però jo no desitjo res.

- 2 La protagonista de la història es descriu a si mateixa a través de les accions i dels pensaments. Localitza algunes frases en el text que en facin referència.

- 3 Els pares de la protagonista són molt importants per a ella. Digues per què i de quina manera es relacionen amb la noia.

- 4 L'autobús on viatja la protagonista és interceptat per soldats en el control militar de Surda i és conduït a la força al Centre del Govern Militar. La protagonista descriu així l'edifici:

El complex sembla la carcassa d'un animal gegant que va morir fa molt de temps. La part exterior és grisa, eixuta i hostil. (Pàg. 16)

Explica de quina manera l'autora utilitza el llenguatge per mostrar-nos aquest espai i que ens resulti desagradable i inhòspit.

- 5 Des de quin escenari concret ens explica la protagonista tot aquest primer bloc informatiu? Digues on és l'inici i on és el final.

- 6 La protagonista ens mostra què signifiquen en àrab algunes paraules relacionades amb escriure i llegir, i ens diu que fa sis anys que estudia anglès. Relaciona mitjançant fletxes cada una de les paraules següents amb la seva traducció equivalent a l'àrab i a l'anglès.

Escriure	An yaktub	Book
Carta	Maktoob	To write
Llibre	Kitab	Letter
Màquina d'escriure	Ala-Katebah	Writing desk
Biblioteca	Maktabah	Library
Escriptori	Maktab	Typewriter

Ara, completa el significat d'aquesta oració:

«Crear paraules amb àrab és com

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 29 a la 59

- 1 El primer capítol de la Part II es titula «Cordons». A diferència dels capítols posteriors aquest té dues parts molt marcades. Explica per què es titula així i després digues quines són aquestes dues parts.

- 2 Elabora una llista amb els noms dels membres de la família de la protagonista. Després ordena els germans del més gran al més petit i indica els anys que té cadascun quan esclata la guerra.

- 3 Escriu un resum de què passa amb la família de la Ibtisam les primeres hores després d'esclatar la guerra.

4 Llegeix el fragment següent i respon:

La gossada es va retirar, però els que van caure ferits somiquejaven amb un so que s'anava afeblint fins que van ser com ploricons d'infants. Les llàgrimes m'omplien la cara. Sabia que s'estaven morint i que havien vingut allà només perquè buscaven refugi, com nosaltres. En lloc d'intentar comprendre'ls, els havíem disparat, exactament com els avions que ens disparaven a nosaltres. (Pàg. 52)

- Què opines del paral·lelisme que fa la protagonista entre els gossos i ells?

- 5** Ja en el refugi, la mare de la Ibtisam la renya perquè plora, i li diu: *Et quedaràs cega i viuràs sempre més en un racó si continues plorant*. La Ibtisam tanca els ulls per imaginar-se cega i descobreix que amb els ulls tancats veu més coses. Quines són?

- 6** En el refugi es creen entre algunes persones vincles familiars molt importants que després comporten conseqüències. Explica com s'originen alguns d'aquests vincles i després explica quin és el vincle que es crea en la família de la protagonista i en quin moment es concreta.

Viscut

Tastant el cel
Ibtisam Barakat

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 60 a la 82

1 Respon les preguntes següents:

- Quin és l'espai que pot oferir la Hamameh?

.....

- Per què el pare de la Ibtisam decideix endur-se-la amb ell a treballar?

.....

.....

.....

- Per què decideixen marxar de casa la Hamameh?

.....

.....

.....

- De quines dues coses els diuen els pares que mai s'han de refiar?

.....

- Per què deixen d'anar a rentar la bugada al riu?

.....

.....

2 En aquestes pàgines apareixen uns quants personatges nous. Escriu-ne els noms per ordre d'aparició i digues quina funció desenvolupen en la història.

PERSONATGE	FUNCIÓ EN LA HISTÒRIA

- 3 Llegeix el text següent i digues de quin tipus de text es tracta: argumentatiu, descriptiu, instructiu o narratiu? Argumenta la resposta.

L'hospital era l'edifici més gran que havia vist mai. Semblava una caixa de mistos gegant. Una mica més lluny, uns avets el voltaven com espelmes. Els vehicles s'alineaven a l'aparcament exterior i unes barres d'acer creuades asseguraven les finestres.

A l'interior, olors fortes –vinagre, alcohol, iode, líquid de color porpra, solució vermella de mercromina i sabó– omplien l'aire. El cotó i les agulles en safates d'acer repicaven en els carrets empesos per infermeres atrafegades.

Les portes s'obrien i es tancaven de cop. En sortia molta gent mentre d'altra hi entrava, alguns recolzats sobre bastons de fusta o braços de familiars. Els que s'esperaven asseguts es bressolaven les cares adolorides amb les mans.

El color blanc era pertot i es barrejava amb les olors fredes i la boira de por que suraven pels passadissos. (Pàg. 61)

- Fes una llista de tots els adjectius que trobis en el text i senyala a quin substantiu fan referència.

- 4 En el seu pelegrinatge fugint de la guerra, la Ibtisam i la seva família es veuen obligats a viure en diferents llocs abans de poder tornar a casa. A continuació tens la llista dels llocs on viuen i el temps que hi estan. Ordena'ls cronològicament del primer a l'últim.

☐ Un mes a la cuina de la Hamameh.

☐ Dues setmanes en un refugi.

☐ Dos mesos a Marka.

☐ Un mes a l'aula d'una escola.

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 83 a la 112

- 1 Llegeix el fragment següent i fixa't en la reacció de la Ibtisam, els seus germans i la mare quan arriben a casa. Per què creus que reaccionen així? Argumenta la resposta.

Allà, banyada pel sol ponent d'octubre, hi havia casa nostra. Dreta encara. Ho vam deixar caure tot i ens vam posar a córrer. La vam tocar. Vam besar les pedres i vam estendre els braços de bat a bat, premièm els pits i les galtes contra les seves parets. Érem a casa. (Pàg. 86)

- 2 Recordes quant temps són fora de casa la Ibtisam i la seva família abans de poder tornar-hi? Senyala amb una creu la resposta correcta.

- ☐ Dos mesos.
- ☐ Un any i mig.
- ☐ Quatre mesos i tretze dies.
- ☐ Una setmana i dos dies.

- 3 En aquestes pàgines trobaràs un seguit de comparacions. Relaciona les dues columnes i completa-les.

Les valls es corbaven...
Les hores d'espera s'apilaven...
Besava el terra polsós...
Conservava l'aigua...
Les pedres de sílex eren rodones i suaus...

com les boles de massa del pa.
com les faldes d'un miler de mares.
com un cor conserva un secret.
com si fos la galta d'algú que estimava.
com les mosques que brunzien al campament.

- Ara, inventa'n una tu.

- 4 Els germans de la Ibtisam volen construir un estel. Converteix el text següent, narratiu, en un text instructiu:

[...] finalment el pare va portar unes canyes i les va transformar en petits palets per a nosaltres. Després, en Basel i en Muhammad van demanar a la mare massa de pa. Necessitaven cola i sabien que la massa enganxosa serviria com a substitut. Ella els va donar la massa i també alguns pedaços de roba esparracada que s'acabarien convertint en la cua de l'estel. Van mesurar els palets, assegurant-se que fossin d'identiques longituds, i després van anar passant un fil que va convertir les canyes en una estrella de vuit puntes amb un centre perfecte. Amb la massa, van enganxar l'estrella a un paper marró, li van afegir unes serpentines que feien que semblés que l'estel tenia bigoti i li van lligar la cua. L'endemà al matí el farien volar. (Pàg. 92)

INSTRUCCIONS PER CONSTRUIR UN ESTEL

MATERIAL:

ELABORACIÓ:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

- 5 Els capítols «Jerusalem» i «Jericó» parlen dels orfenats on es troben reclosos els personatges. Digues quina impressió t'ha causat llegir-los i quina és la teva opinió sobre aquests centres.

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 113 a la 140*

- 1 De tornada a casa, la Ibtisam i la seva família han de recuperar la seva vida quotidiana, malgrat els soldats israelians que vigilen la zona dia i nit.

- Què decideix fer la mare de la Ibtisam?

- De quina manera anomenen la Mirriam a partir de llavors i per quin motiu?

- 2 Segur que els jocs de la Ibtisam i els seus germans tenen poc a veure amb els que vas tenir tu a la seva edat. Llegeix el fragment següent i després escriu un text similar detallant en què consistien els teus jocs quan tenies més o menys l'edat de la Ibtisam (quatre anys).

En Basel i en Muhammad van fer coets i estels de paper. Vam buscar sota les pedres, entre els branquillons i sota els arbres a veure si trobàvem algun objecte abandonat que poguéssim convertir en una part de qualsevol joguina que ens volguéssim inventar. Podíem utilitzar de tot: llaunes, peces de metall, vidre trencat, ossos d'animals o esquelles que havien caigut dels colls de les cabres que pasturaven els pastors. (Pàg. 116)

- 5** El pare porta en Basel i en Muhammad a banyar-se a les aigües de la mar Morta perquè creu que els curarà les nafres. Busca informació d'aquesta mar i digues amb quins països limita.

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 141 a la 169

- 1 Els pares diuen que en Basel i en Muhammad ja tenen l'edat per ser circumcidats. I per això han de viatjar per fer-ho saber als parents i convidar-los a la festa que organitzen en el seu honor. Escribe els noms d'aquests llocs on s'han de desplaçar i després resumeix el viatge.

--	--	--	--

- 2 Digues què signifiquen les paraules següents en funció del context. Si et cal, utilitza un diccionari:

MINARET: _____

CONFISCAR: _____

LLEPOLIA: _____

- Què significa *anar al balad* per a la protagonista i els seus germans? Senyala la resposta correcta:

☐ Festa grossa ☐ Anar a dormir ☐ Anar amb autobús

- 3 En Basel, en Muhammad i la Ibtisam han estat a punt de caure al pou. Senyala les sensacions que han tingut:

☐ Perdre l'equilibri ☐ Tenir por ☐ No sentir res ☐ Tenir la ment dividida

☐ Tenir set ☐ Tenir ganes de plorar ☐ Tenir vertigen

Viscut

Tastant el cel
Ibtisam Barakat

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 141 a la 169

15

4 Respon les preguntes:

- Per què en Suleiman, el pare de la Ibtisam, vol sacrificar el Zuraiq?

- Què fan la Ibtisam i els seus germans per evitar-ho?

- Què opines de l'actitud d'en Suleiman? Creus que està justificat que sacrifiqui l'animal? Argumenta la resposta.

5 La festa de circumcisió d'en Basel i en Muhammad és un dia de pèrdues per a la Ibtisam. Fixa't en què sent uns dies després:

Jo em sentia sola. El Zuraiq no hi era. I, tot d'una, semblava que també m'haguessin pres en Basel i en Muhammad. (Pàg. 161)

- Explica les raons per les quals creus que se sent així.

6 De camí a l'escola, la Ibtisam i la seva família passen per davant d'un edifici militar israelià. La Ibtisam es fixa en la bandera blanca i blava que oneja a l'entrada. A quina de les banderes següents creus que es refereix?

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 170 a la 197*

- 1 La Ibtisam s'adapta molt bé a l'escola. Fes un breu resum de com succeeix.

- 2 Quan el soldat israelià s'acosta a la casa de la Ibtisam i la seva família i amenaça la Mirriam, els pares decideixen mudar-se a una casa on hi hagi veïns al voltant. Recordes de quina manera empaqueten els objectes i amb quin vehicle marxen? Senyala les respostes correctes.

- ☐ Caixes de cartró ☐ Bosses de plàstic ☐ Llençols grans ☐ Caixes de fusta
☐ Taxi ☐ Cotxe propi ☐ Camió ☐ Autobús ☐ Cavall

- 3 Llegeix el fragment següent i respon:

Quan els sentia, m'assegurava de tenir les sabates ben posades i de vigilar la meva germana i el meu germà petits. Si començava una guerra, m'asseguraria que els més menuts no es quedessin sols enrere. (Pàg. 187)

- Per què la Ibtisam diu que s'assegurava de tenir les sabates ben posades?

- A quin capítol de la història es parla de la pèrdua de les sabates?

- 4** A la tercera part tornem a l'any 1981 i podem llegir un fragment en què la Ibtisam s'adreça a nosaltres, els lectors:

Estimats tots:

Escrit en el meu cor, tot el que vaig perdre –les sabates, l'amic ase, una ciutat, la pell dels peus, una cabra, casa meva, la meva infantesa– es va esmicolar en mans de la història. Però la meva amiga per sempre, l'Àlef, m'ajuda a trobar els bocins de la meva vida... i un a un m'ajuda a reconstruir-los. (Pàg. 195)

La història de la Ibtisam i la seva família és commovedora, i sens dubte resulta molt difícil entendre com deu ser viure una experiència com la seva. Imagina que tens l'oportunitat de posar-te en contacte amb la Ibtisam, que segons explica a les últimes pàgines del llibre viu a Columbia (Missouri, EUA) i explicar-li en una carta les teves sensacions en llegir la història.

- 5** Què significa la frase de Filó d'Alexandria que tanca la novel·la?

Sigues amable, perquè tots aquells que vas coneixent es troben enmig d'una gran batalla.

Després de llegir

- 1 Senyala amb una creu si les afirmacions següents són vertaderes (V) o falses (F):

	V	F
La novel·la s'inicia l'any 1981.		
La Ibtisam és la filla gran d'en Suleiman i la Mirriam.		
La Ibtisam té tres anys i mig quan esclata la Guerra dels Sis Dies.		
La Ibtisam i la seva família viuen a Ramallah.		
L'exèrcit que ataca Ramallah és israelià.		
En lloc de fugir com tots els altres, la Ibtisam i la seva família decideixen quedar-se a casa.		
Durant la fugida, la Ibtisam es lesiona les mans.		
El primer refugi on s'amaguen de la guerra està situat a prop de la ciutat d'Al-Salt.		
La Ibtisam es fa amiga inseparable d'un ase al qual anomena Souma.		
La Ibtisam, en Basel, en Muhammad, la Maha i la Mirriam viuen una temporada en un orfenat.		
La Ibtisam no suporta anar a l'escola i no s'hi adapta gens bé.		
Finalment, en Suleiman i la Mirriam decideixen mudar-se a la zona d'Irsaal, molt més poblada i segura.		

- 2** Escriu en poques línies quin és el tema d'aquesta novel·la i descriu breument els personatges principals.

- 3 En la profunditat i sinceritat d'aquesta història es transmeten valors com la convivència, la família, la identitat, la integració i la solidaritat. A continuació trobaràs tres fragments de la novel·la que fan referència a tres d'aquests valors. Identifica de quin valor tracta cadascun d'ells i després explica de quina manera és present a la teva vida.

Les dones que podien alletaven els infants de les dones que se'ls havia retirat la llet. Es deia i es repetia que els nens alletats per la mateixa dona es convertien en germans a l'instant i no es podien casar mai. La mare només alletava la meua germana, així que no vam adquirir nous germans: però ella sí que es va guanyar una germana pròpia, la Hamameh, la dona del conductor. Les dues dones van acordar que, si la guerra durava més temps i els seus marits no tornaven, s'ajudarien l'una a l'altra passés el que passés. (Pàg. 56)

VALOR:

LA TEVA EXPERIÈNCIA:

En poc temps el refugi va començar a ser com una llar, tothom allà pertanyia a una gran família. La mare i la Hamameh parlaven l'una amb l'altra tot el dia. Els meus germans es passaven el temps jugant amb la colla de nens del refugi. I Souma, l'ase, es va convertir en el meu millor amic; érem inseparables. Els qui feia només uns dies eren desconeguts ara recordaven els noms de tots els altres, les ciutats de les quals havien fugit i la pertinença a determinats barris. Parlaven del seu dolor i de les seves malalties i ploraven els uns amb els altres quan les seves històries eren massa pesades per suportar-les en silenci. (Pàg. 55)

VALOR:

LA TEVA EXPERIÈNCIA:

El pare va trobar feina conduint un camió pel departament d'Obres Públiques. Va dir que ajudaria a reparar les carreteres destruïdes per la guerra i a construir-ne de noves. La mare ens va deixar jugar a fora sempre que ens quedéssim a l'abast de la seva veu. Un cop més, ja podia esperar el pare al final del dia. [...] Semblava que la nostra família havia retornat a la vida de sempre, i ara que en Basel i en Muhammad havien decidit que jo ja era prou gran per jugar amb ells era més feliç que mai. (Pàg. 91)

VALOR:

LA TEVA EXPERIÈNCIA:

Fitxa del llibre

Títol de l'obra:

Autora:

Il·lustrador de la coberta:

Col·lecció:

Editorial:

El boca-orella

La Ibtisam escriu una cançó dedicada a l'àlef, que és la primera lletra de l'alfabet àrab. Per a l'Islam la lletra àlef és el principi de tot. El primer vers rebel·lat de l'Alcorà s'inicia amb una àlef. Els cal·lígrafs musulmans diuen que dels diferents moviments de l'àlef es generen la resta de lletres, fins a un total de 28. Aquesta és la durada del mes lunar, compost de quatre setmanes de set dies. Això ens remet a la visió rítmica del món desenvolupada a l'Alcorà, on Al·là ens diu que tot ha estat creat segons una mesura. Una lectura atenta de la cançó ens rebel·la que la Ibtisam, de manera poètica, utilitza la lletra àlef per parlar de si mateixa: *L'Àlef, la lletra, té la forma de l'esperança. Com jo, una refugiada.*

Ara et proposem que escullis la lletra de l'alfabet amb què et sentis més identificat i que escriguis un petit poema en què, com la Ibtisam, parlis de tu mateix. Després, mostra'l als teus companys i explica'ls quin n'és l'origen i convida'ls a llegir aquesta història tan propera i intensa que tens a les mans.